

Kiek iš tikrųjų uždirba profesionalai O gal paprastiems investuotojams sekasi geriau?

Artūras Milevskis, UAB „Synergy Finance“ Investicijų valdymo skyriaus vadovas, „Investavimas.lt“ lektorius

Bendraudami ir su naujais klientais, ir su pradedančiais investuoti mokymų dalyviais pirmiausia pateikiame paprastą klausimą: „Jei investuotumėte artimiausius 10 ar 20 metų, kokio vidutinio metinio uždarbio tikėtumėtės iš investicijų?“

Pateikę šį klausimą dažniausiai išgirstame atsakymą: „Na, 15–20 % vidutinis metinis uždarbis būtų gana neblogai, kitaip kam iš viso investuoti.“ (Be abejojimo, pasitaiko ir tokių, kurie tikisi pasiekti 30 ar net 50 % vidutinį metinį uždarbį.)

KOKIŲ REZULTATŲ TIKISI PRADEDANTIEJI?

Turbūt daugelio toks atsakymas visiškai nustebebino, nes dauguma mūsų kaip tik tokių rezultatų ir tikimės. Taigi, visi žinome, kad per ganėtinai ilgą laikotarpį investicijų į akcijas vidutinė grąža siekia maždaug 10 %. Ar nebūtų

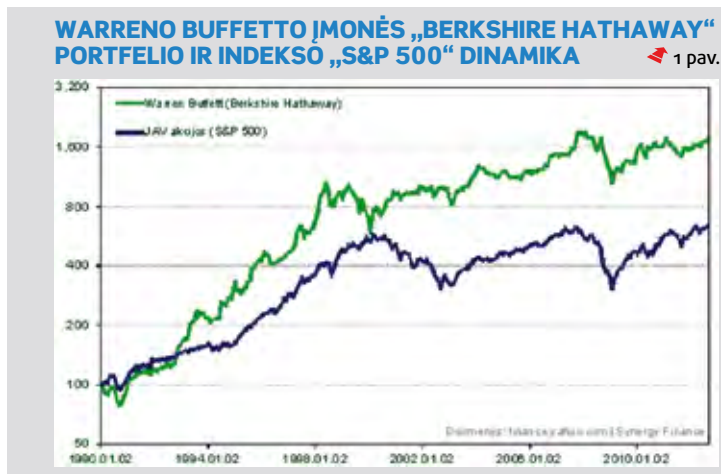
protinga tikėtis, kad sukaupus tam tikrų žinių ir įdėjus šiek tiek pastangų minėtą rezultatą galima būtų nesunkiai pagerinti. Taigi tereikia investuoti tik į „gerąsias“ įmones, kurios sugeba labiausiai augti, ir vengti „blogųjų“ bendrovių, kurios galiausiai bankrutuoja...

Kad ir kaip paprastai tai skambėtų, tikrovė

šiek tiek sudėtingesnė. Toliau pateiksiu faktus, kurie tai ir patvirtins.

GERIAUSIAS IŠ GERIAUSIŲ – W. BUFFETTAS

Prieš skaitydami toliau, pabandykite atspė-
nukelta į 36 p.

ŽURNALO

Investuok

WEBINARAS

DATA: GRUODŽIO 19 D. 18 VAL.

Nuo šiol, jei dėl kokių nors priežasčių negalėsite dalyvauti žurnalo „Investuok“ rengiamame seminare, stebėkite renginį tiesiogiai transliuojamą internetu.

Registracija į webinarą

<http://www.investuok.eu/seminarai/>

PRIEŠ TRANSLIACIJĄ Į JŪSŲ EL. PAŠTĄ MES ATSIŪSIME PRISIJUNGIMO INSTRUKCIJĄ. TAI VISAI PAPRASTA.

WEBINARO KAINA TOKIA PATI KAIP IR SEMINARO, O ŽURNALO „INVESTUOK“ PRENUMERATORIAI GALI PANAUDOTI SAVO NEMOKAMŲ SEMINARŲ LIMITĄ.

Investuok SEMINARAI

PASKUTINIS
SEMINARAS 2012 M.

Makroekonominiai rodikliai

I DALIS

Kas svarbiausia investuotojui

VITALIJ ŠOSTAK

„Novus Asset Management“ vadovas.
Geriausiai įvertintas „Investuok
akademijos“ lektorius

II DALIS

Ko tikėtis 2013 metais

ALEKSANDR IZGORODIN

Lietuvos pramonininkų
konfederacijos Ekonomikos ir
finansų departamento analitikas

Vilniuje, Kaune ir internete:

VADYBOS IR EKONOMIKOS
UNIVERSITETAS

Vilniuje gruodžio 17 d. (pirmadienį).
Pradžia 18:00 val.
(Arklių g. 18, Vilnius)

KAUNO TECHNOLOGIJOS
UNIVERSITETAS
E. MOKYMOSI TECHNOLOGIJŲ CENTRAS

Kaune gruodžio 19 d. (trečiadienį).
Pradžia 18:00 val.
(Studentų g. 48A, Kaunas)

Tiesioginė transliacija internetu:
gruodžio 19 d. (trečiadienį).
Pradžia 18:00 val.

Seminaro kaina

50 Lt – užsiregistravusiesiems iki gruodžio 13 d.
„Investuok“ prenumeratoriams, išnaudojusiems nemokamų seminarų limitą, – 39 Lt.

70 Lt – užsiregistravusiesiems vėliau.
„Investuok“ prenumeratoriams, išnaudojusiems nemokamų seminarų limitą, – 49 Lt.

Nemokamas dalyvavimas renginiuose „Investuok“ prenumeratoriams:

Jei žurnalą 2012-iesiems užsiprenumeravote nuo 2012-01-01, nemokamas 1 seminaras.

Jei žurnalą 2012-iesiems užsiprenumeravote iki 2011-12-31, nemokami 2 seminarai.

Norėdami nemokamai patekti į seminarą, turite užsiregistruoti bendrąja tvarka.

Registracija

Registracija internetu:
<http://www.investuok.eu>

Registracija telefonu:

(8 678) 799 55

Darbo dienomis nuo 9 iki 17 val.

Registracija į seminarus baigiama
dieną prieš seminarą.

Dalyvių skaičius ribotas.

facebook :investuok

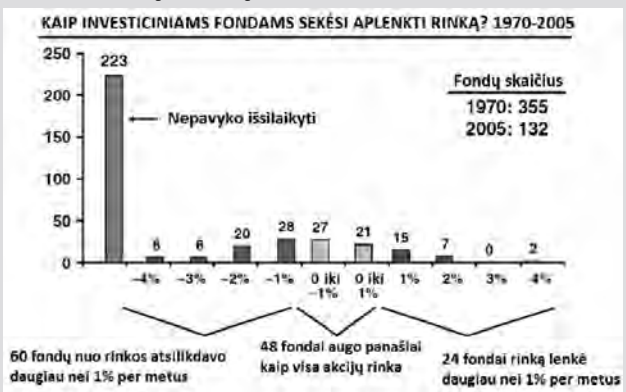
INDEKSO S&P 500 „APPLE“ AKCIJŲ IR INVESTICINIŲ PORTFELIŲ DINAMIKA

2 pav.

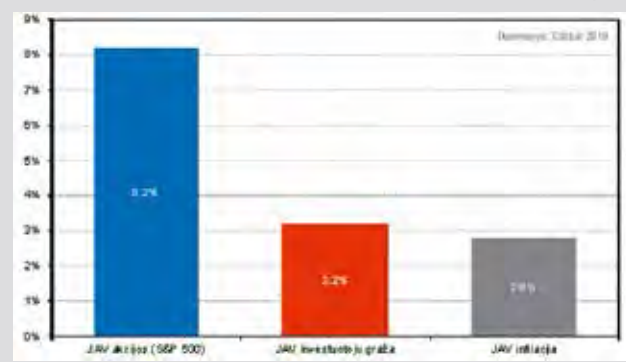

INVESTICINIŲ FONDŲ VEIKLOS REZULTATAI

3 pav.

4 pav.

atkelta iš 34 p.

ti, koks buvo sėkmingiausiai pasaulyje per pastaruosius 20 metų veikiančio investuotojo vidutinis metinis investicijų uždarbis. Kadangi žinome, jog visa akcijų rinka vidutiniškai per metus auga maždaug 10 %, atrodo logiška, kad garsiausias ir sėkmingiausias pasaulio investuotojas uždirbti turėtų gerokai daugiau. Kyla klausimas, kiek yra tas gerokai.

Tą nesunku apskaičiuoti. Kadangi W. Buffett valdoma įmonė „Berkshire Hathaway“ užsiima tik savo investicijų valdymu ir jos akcijomis prekiaujama biržoje, įmonės portfelio augimą gana tiksliai atkartoja jos akcijų kaina. Taigi, pažvelgę į šios įmonės akcijų kainos dinamiką 1990–2012 m., galime susidaryti bendrą vaizdą, kaip sekasi investuoti sėkmingiausiai pasaulio investuotojui (žr. 1 pav.).

Taigi, kaip matyti iš pateikto grafiko, W. Buffettas gerokai lenkia bendrą JAV akcijų augimą ir vidutiniškai per minėtą laikotarpį jo portfelis augdavo po 13,5 %. Turint omenyje, kad per tą patį laikotarpį JAV akcijos per metus augo po 8,5 %, tai tikrai labai geras rezultatas. Tačiau reikėtų paminėti, kad šis rezultatas pasiektas rizikuojant. Buvo keli momentai, kai jo valdomos įmonės akcijų kaina krito po maždaug 45 %.

KITOS „SĖKMĖS“ ISTORIJS

Nors W. Buffetas ir tituluojamas sėkmingiausiai pasaulyje veikiančiu investuotoju, geriau pastudijavus finansų rinkas galima rasti ir didesnės sėkmės pavyzdžių, o jei tiksliau – tokių, kurie per pastaruosius 20 metų sugebėjo pasiekti dar įspūdingesnių rezultatų.

Pirmiausia pažvelkime, kokius rezultatus 1990–2012 m. pasiekė vienas iš pelningiausių bei ilgiausiai veikiančių alternatyvaus investavimo fondų „Tactical Commodity Trading Program“. Per analizuojamą laikotarpį šio fondo vidutinis metinis investicijų uždarbis siekė 21 %, o tai 1,5 karto daugiau nei W. Buffett'o investicijų ir 2 kartais daugiau nei JAV akcijų rinkos uždarbis. Tačiau ir šiuo atveju neapsieita be rizikos – didžiausias fondo vertės kritimas nuo aukščiausios reikšmės ne kartą buvo pasiekęs 40 %.

Statistinis investuotojas uždirbdavo 2,5 karto mažiau, nei augo JAV akcijų rinka.

Pažvelkime į šiuo metu didžiausios pasaulyje bendrovės „Apple“ akcijų kainą. Jos rinkos vertė artima 600 mlrd. JAV dolerių. Pabandykite atspėti, koks galėjo būti 1990 m. investavusiojo į kompanijos „Apple“ akcijas vidutinis metinis uždarbis? Pasirodo, per analizuojamą laikotarpį jis buvo vos 21,5 % (pabrėšiu, kad kalbame apie pačią didžiausią ir pelningiausiai veikiančią bendrovę pasaulyje). Tačiau dar svarbiau, kad per analizuojamą laikotarpį kompanijos „Apple“ akcijos buvo smukusios daugiau kaip 90 %, o pati kompanija 1997 m. buvo ties bankroto riba.

Šioje dalyje kalbėjome apie lyderius, geriausius iš geriausių, kurie per

Auditorija.lt

Mokymų ir konferencijų portalas versliems!

Praktiniai mokymai įvairių profesijų specialistams, verslininkams, studentams ir moksleiviams.

Didžiausios pasaulyje ir pelningiausiai veikiančios kompanijos „Apple“ akcijų vidutinis metinis uždarbis nuo 1990 m. buvo 21,5 %, tačiau dar svarbiau, kad akcijos buvo smukusios daugiau kaip 90 %, o pati kompanija 1997 m. buvo ties bankroto riba.

ilgą veiklos istoriją sugebėjo išgyventi ir pasiekti stulbinančius rezultatus. Tačiau, kaip jau daugelis supratote, net ir kalbėdami apie pačius geriausius retai kada pamatysime didesnę nei 20 % ilgo laikotarpio vidutinę metinę grąžą. Šią akimirką žinome, kad minėti valdytojai ar įmonės pasiekė išpūdingus rezultatus, tačiau pabandykite savęs paklausti, ar prieš 20 metų būtumėte tiksliai pasakę, kad minėtos įmonės ar valdytojai padarys tai, ką sugebėjo padaryti.

Todėl galima drąsiai teigti, kad tikimybė atrinkti būsimus laimėtojus labai menka. Dar labai svarbu, kad toks investicijų uždarbis iš esmės visada pasiekiamas neišvenigiant ypač didelių trumpalaikių investicijų vertės praradimų.

KOKIUS REZULTATUS PASIEKIA PROFESIONALAI?

Iki šiol kalbėjome apie geriausius iš geriausių. Kadangi jau žinome, kad atrinkti būsimus lyderius – ypač sudėtinga, kone neįmanoma misija, pažiūrėkime, kaipgi sekėsi kitiems investavimo profesionalams.

Atsakyti į šį klausimą galima pasitelkus investicinių fondų veiklos tyrimus. Johnas Bogle'is knygoje „The Little Book of Common Sense Investing“ („Knygelė apie tai, kaip investuoti vadovaujantis sveiku protu“) pateikia tokius skaičius: 1970 m. Jungtinėse Amerikos Valstijose iš viso buvo 355 fondai. Tačiau 2005 m. iš jų liko tik 132. Kitaip tariant, 223 fondams, arba 63 %, išsilaikyti nepavyko ir jie buvo arba uždaryti, arba sujungti su kitais. Iš tų fondų, kurie išsilaikė, tik 24 kasmet pavyko uždirbti daugiau nei 1 procentiniu punktu daugiau, negu uždirbo pati akcijų rinka. Visi kiti fondai augo apylygiai su rinka arba nuo jos gerokai atsiliko. Taigi vos 7 % visų fondų 1970–2005 m. sugebėjo augti daugiau, nei bendrai augo visa rinka. Netikėta, tiesa?

Apskritai investiciniai fondai per metus uždirba 1–2 % mažiau, negu auga pati akcijų rinka. Taip yra dėl paprastos priežasties – vidutinis fondų imamas valdymo mokestis yra 1–2 % per metus. O turint omenyje, kad fon-

„Faktai tik įrodo, kad per ilgą laiką aplenkti rinką ypač sunku ne tik paprastiesiems, bet ir profesionaliems investuotojams“, – sako Artūras Milevskis, UAB „Synergy Finance“ investicijų valdymo skyriaus vadovas, „Investavimas.lt“ lektorius.

das taip pat patiria prekiavimo, audito, depozitoriumo ir kitas išlaidas, toks rezultatas gali būti vertinamas kaip pusė velnio, tačiau nieko panašaus į W. Buffetto ar kitų sėkmės istorijų rezultatus.

AR PAPRASTIEMS INVESTUOTOJAMS SEKASI GERIAU?

Jeigu investiciniai fondai po mokesčių nuo rinkos per metus atsilieka maždaug 1–2 %, kaip sekasi eiliniams investuotojams? Jie paprastai akcijų ar investicinių fondų neperka ir nelaiko amžinai, o reaguodami į rinkos situaciją vienus fondus perka, kitus parduoda, kartais tikėdamiesi rinkų griūties kuriam laikui išvis pasitraukia iš rinkos.

Analitikų grupė „Dalbar“ daug metų atlieka tyrimus ir prižiūrėdama investicines sąs-

kaitas įvairiuose bankuose ir maklerių įmonėse kasmet skaičiuoja, kiek uždirba eiliniai JAV investuotojai. Toliau pateikiama pagrindinė jų išvada iš 2010 m. ataskaitos: dėl padirko investavimo (baimės ir godumo) 1989–2009 m. statistinis JAV investuotojas vidutiniškai uždirbdavo tik 3,2 % per metus, t. y. 2,5 karto mažiau, nei augo pati JAV akcijų rinka (8,2%)!

Taigi matome: fondų valdytojai po mokesčių nuo rinkos kasmet atsilieka 1–2 procentais, o eiliniai investuotojai – net 5 procentais, t. y. net 5–7 kartus mažiau nei daugelio pradedančių investuotojų laukiamas arba norimas pasiekti ilgalaikis vidutinis metinis uždarbis.

KAIP ELGTIS?

Pateikti faktai tik įrodo, kad per ilgą laiką aplenkti rinką ypač sunku ne tik paprastiesiems, bet ir profesionaliems investuotojams. Vos ne rankų pirštais galima suskaičiuoti tuos, kuriems per pastaruosius 20 metų pavyko tą padaryti.

Eiliniai investuotojai pirmiausia turėtų pabandyti uždirbti tiek, kiek auga pati rinka. Iš pirmo žvilgsnio gal tai pasirodys lengva, tačiau galiausiai kiekvienas supras, kad pasiekti net ir tokį tikslą gali būti sudėtinga dėl įvairiausių investuotojus kamuojančių psichologinių trukdžių, apie kuriuos kolega Lukas Macijauskas jau rašė ankstesniame „Investuok“ numeryje (2012 m. rugsėjis, Nr. 9).

Eiliniai investuotojai pirmiausia turėtų pabandyti uždirbti tiek, kiek auga pati rinka.

Todėl patarimas daugumai investuotojų būtų paprastas: „Iš pradžių reikia išmokti vaikščioti, o tik tada pradėti bėgioti.“ Kai jau matysite, kad sugebate pasiekti tokį investicijų uždarbį kaip pati rinka, tada bus galima pradėti galvoti ir apie aukštesnę kartelę. ■